

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 21-7-2025

Αρ. Πρωτ.: 27846

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Σε απάντηση της με αρ. **6516/20-6-2025** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Σ. Φωτόπουλο, με θέμα «*Διαμαρτυρία των Γονέων και Κηδεμόνων του 56^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθήνας για την επικείμενη έναρξη λειτουργίας Δομής υποστήριξης τοξικοεξαρτημένων προσώπων στην περιοχή του Βοτανικού*», σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Ο Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων ιδρύθηκε ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β' του ν. 5129/2024, στον οποίο εντάσσονται όλοι οι -έως τώρα- αναγνωρισμένοι φορείς και προγράμματα αντιμετώπισης των εξαρτήσεων του άρθρου 51 του ν. 4139/2013. Η λειτουργία του Ε.Ο.Π.Α.Ε. ξεκίνησε την 01 Φεβρουαρίου 2025.

Ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. αποτελεί εγκεκριμένο οργανισμό πρόληψης, μείωσης της βλάβης, θεραπείας, απεξάρτησης και επανένταξης και εγκεκριμένο οργανισμό για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων και για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Εξαρτήσεων, εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και παρέχει δημόσιες και δωρεάν υπηρεσίες σε όλο τον πληθυσμό, χωρίς εξαιρέσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 54 «*Ίδρυση και εποπτεία μονάδων αντιμετώπισης εξάρτησης από φορείς πλην των εγκεκριμένων οργανισμών πρόληψης, θεραπείας, απεξάρτησης και επανένταξης – Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 4129/2013*» του ν. 5129/2024, η αντιμετώπιση της εξάρτησης διακρίνεται σε τέσσερις (4) βαθμίδες: α) την πρόληψη, β) την άμεση πρόσβαση και μείωση της βλάβης, γ) τη θεραπεία και απεξάρτηση και δ) την κοινωνική επανένταξη. Στον Ε.Ο.Π.Α.Ε. εντάσσονται όλα τα προγράμματα πρόληψης, οι παρεμβάσεις μείωσης βλάβης, μονάδες φαρμακευτικής αντιμετώπισης, οι θεραπευτικές μονάδες, οι μονάδες κοινωνικής επανένταξης των ενταγμένων φορέων, καθώς και όλες οι υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Η Μείωση της Βλάβης αποτελεί μια διεθνή πρακτική, η οποία εφαρμόζεται εκτεταμένα από πάρα πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η χώρα μας υλοποιεί παρεμβάσεις στο πεδίο στη βάση της φιλοσοφίας της Μείωσης της Βλάβης και της άμεσης πρόσβασης πάρα πολλά χρόνια, με τους δημόσιους φορείς απεξάρτησης να εφαρμόζουν τη πρακτική σε υπηρεσίες και δομές τους. Στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική 2021-25 και στο Σχέδιο Δράσης της ΕΕ εμπεριέχεται η έννοια της Μείωσης της Βλάβης και του κινδύνου, και μάλιστα ως διακριτό

κεφάλαιο με την έννοια της αντιμετώπισης των επιβλαβών συνεπειών των ναρκωτικών. Οι Εθνικές Αρχές και τα κράτη μέλη στη νομοθεσία τους θα πρέπει να επιλαμβάνονται μέτρων και πολιτικών που προλαμβάνουν ή μειώνουν τους κινδύνους και τις βλάβες αυτές. Τα μέτρα και οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να στοχεύουν μεταξύ άλλων σε παρεμβάσεις στη μείωση του επιπολασμού και της συχνότητας εμφάνισης μολυσματικών ασθενειών που σχετίζονται με την χρήση ουσιών, αλλά και την πρόληψη των υπερβολικών δόσεων και των θανάτων που οφείλονται στην χρήση ουσιών.

Οι υπηρεσίες Μείωσης της Βλάβης απευθύνονται σε άτομα που κάνουν ενεργή χρήση ψυχοδραστικών ουσιών και δεν συμμετέχουν σε οργανωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα, καθώς επίσης στοχεύουν στην προσέγγιση και την παροχή βοήθειας σε αυτά, κυρίως γιατί δεν αναγνωρίζουν το πρόβλημά τους και δεν έχουν αναπτύξει κίνητρο προκειμένου να ενταχθούν σε αυτά. Πολλοί από τους ωφελούμενους αυτών των υπηρεσιών βρίσκονται σε συνθήκες αστεγίας ή διαβιούν σε ιδιαίτερα επισφαλές περιβάλλον. Οι δομές Μείωσης της Βλάβης λειτουργούν με γνώμονα την αποδοχή χωρίς προϋποθέσεις και ελάχιστα κριτήρια ένταξης, προκειμένου να διασφαλίζεται η παροχή βασικών υπηρεσιών υγείας, υποστήριξης και φροντίδας στους πιο ευάλωτους πληθυσμούς. Η φιλοσοφία της Μείωσης της Βλάβης εδράζει στην φροντίδα και στην οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης και τη δράση των υπηρεσιών στο πεδίο, στον δρόμο, σε σημεία που υπάρχουν ενεργοί χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών.

Ειδικά στο κέντρο της Αθήνας, συγκεντρώνονται κυρίως χρήστες εισπνεόμενης ή ενέσιμης χρήσης παράνομων ψυχοδραστικών ουσιών, συνθετικών και διεγερτικών, οι οποίοι βρίσκονται σε συνθήκες αστεγίας ή έλλειψης σταθερής στέγης. Μεταξύ αυτών ένα μεγάλο ποσοστό είναι αλλοδαποί. Το σύνολο των ατόμων εμφανίζουν αυξημένη ευαλωτότητα σε σοβαρά προβλήματα σωματικής υγείας. Πολύ συχνά αναδεικνύονται και ψυχιατρικά ζητήματα, ενώ η απουσία σταθερής στέγης δρα καταλυτικά, ενισχύοντας την έκπτωση της λειτουργικότητας και της αυτοφροντίδας και περιορίζοντας δραστικά την ικανότητα κάλυψης βασικών αναγκών και της πρόσβασης σε δομές υγείας. Η κοινωνική απομόνωση, η διαρκής έκθεση σε κινδύνους και η ασταθής πρόσβαση σε υγειονομική φροντίδα οδηγούν σε αποσπασματική ή διακοπτόμενη θεραπευτική παρακολούθηση, ενώ ο κίνδυνος υπερδοσολογίας παραμένει συνεχής και υψηλός. Συνεπώς, η ανάγκη για συντονισμένες παρεμβάσεις στο πεδίο, η διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων αυτών στις υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και ολιστικής φροντίδας στο εδώ και τώρα είναι άκρως αυξημένη και αποτελεί θεμελιώδη σκοπό και αποστολή του Οργανισμού.

Ο Ε.Ο.Π.Α.Ε., ως πρωτίστως οργανισμός υγείας, παρεμβαίνει όπου υπάρχει ανάγκη, στο πεδίο, σε κάθε σημείο συνάθροισης και σε μέρη που διαβιούν εξαρτημένα άτομα και προσβλέπει στη φροντίδα τους, οι οποίοι είναι κατά κύριο λόγο ασθενείς και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ασθενείς. Σε όλες τις υπηρεσίες Μείωσης της Βλάβης του Ε.Ο.Π.Α.Ε. εντός ή εκτός δομών χορηγείται ναλοξόνη για την αποφυγή θανάτων από οξεία τοξίκωση από υπερδοσολογία. Διανέμονται καθαρές σύριγγες, προφυλακτικά και όλα τα σύνεργα για την ασφαλέστερη χρήση και την αποφυγή μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών, με στόχο τον περιορισμό των αρνητικών συνεπειών στην κατάσταση της υγείας τους από τη χρήση και την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας εν γένει.

Για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού, σταδιακά από το 2022 έχει αναπτυχθεί ένα ευρύτατο Δίκτυο Υπηρεσιών Άμεσης Πρόσβασης στην Αθήνα λειτουργώντας 9 δομές και υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων Κέντρα Ημέρας, Υπνωτήριο, Ξενώνα Μεταβατικής φιλοξενίας χρηστών, ομάδες Streetwork και ο 1^{ος} σταθερός Χώρος Εποπτευόμενης Χρήσης (ΧΕΧ) για να εξυπηρετούνται άμεσα και χωρίς περιορισμούς οι ενεργοί χρήστες που

βρίσκονται εκτός θεραπευτικών προγραμμάτων. Απώτερος σκοπός είναι η προαγωγή της υγείας των ενεργών χρηστών ναρκωτικών ουσιών, η μείωση του επιπολασμού των μεταδιδόμενων νόσων στον πληθυσμό των χρηστών ναρκωτικών ουσιών, η πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση για την αντιμετώπιση της υπερδοσολογίας, η δημιουργία επαφής με πληθυσμούς χρηστών, η κινητοποίηση και η διασύνδεσή τους με προγράμματα θεραπείας και δομές κοινωνικής πρόνοιας, υγείας και θεραπείας και εν κατακλείδι η προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Από όλα τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι στο σχεδιασμό και τη μέχρι σήμερα πρακτική του Υπουργείου Υγείας και του Ε.Ο.Π.Α.Ε. σε καμία περίπτωση δεν περιλαμβάνεται η ίδρυση μιας «ανοιχτής» Δομής Υποστήριξης τοξικοεξαρτημένων προσώπων στην ευρύτερη περιοχή του Βοτανικού και το πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνος σε σημεία πυκνής κυκλοφορίας παιδιών ηλικίας 6-12 ετών, όπως επικαλείται η εν λόγω ερώτηση.

Για τον Οργανισμό και το Υπουργείο Υγείας η κάλυψη ολόκληρου του φάσματος των αναγκών των εξαρτημένων ατόμων αποτελεί βασική προτεραιότητα και δύναται να επιτευχθεί επιστημονικά ορθά και τεκμηριωμένα μόνο με την περαιτέρω ανάπτυξη δομών, και την παροχή υπηρεσιών με άμεση πρόσβαση και χαμηλά ή καθόλου κριτήρια πρόσβασης, οι οποίες θα λειτουργούν, χωρίς αποκλεισμούς στην βάση της φιλοσοφίας της Μείωσης της Βλάβης και της άμεσης κάλυψης των αναγκών των εξαρτημένων συμπολιτών μας, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο παράλληλα και στην προάσπιση και της Δημόσιας Υγείας.

Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι το εν λόγω θέμα έχει αναπτυχθεί στη Βουλή των Ελλήνων στις 13-6-2025, κατά τη διάρκεια συζήτησης της αρ. 1023/5-6-2025 επίκαιρης ερώτησης, από τα πρακτικά της οποίας δύναται να ενημερωθεί ο ερωτών Βουλευτής.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Σ. Φωτόπουλο

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υπουργού

Γρ. Υφυπουργού

Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ